

ԱՊԱԳԻԱՅ

ԽԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2408 ԵՐԿՈՒԹԱԲԹԻ 30 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2023
• VOL. XLIII, NO 2408 • 30 OCTOBRE 2023 • MONDAY, 30 OCTOBER 2023

KOMITAS
SALON FUNÉRAIRE

Entrusted for over 25 years

Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* (\$595 value)

www.komitas.ca (514) 331-0400

ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ՆՈՐԾ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄԵՍՐՈՊ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊԱՏԱՐԱԳԸ

Նիւ Եորքի հաւատաւոր մեծ ընտանիքը Սեպտեմբեր 20-ին, լեցուցած էր Ս. Վարդան Մայր Տաճարը շնորհաւորելու Ամերիկայի Հայոց Արեւելեան թեմի առաջնորդը, իր եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան եւ օծման առթիւ, Հոկտեմբեր 14-ին. արդարեւ սրբազան հայրը Նոր վերադարձած Ս. Էջմիածնէն կ'ունենար իր անդրանիկ պատարագը շրջապատուած իրեն սիրելի ազգայիններով:

Շար. - էջ 9

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԷՋ ՊԱՇՏՕՆԱՊԵՍ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՆՈՐ ՂԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ԲԱՅՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ՝ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԱԳՆ ՄԵԼԱՆԻ ԺՕԼԻ ՀԱՍՏԱՏԱԾ Է, ՈՐ ԳԱՆԱՏԱՆ ԿԱՆԳԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՂՔԻՆ՝ ԱԶԱԿՅԵԼՈՎ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ԻՆՔՆԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ

«Շատ հաճելի է կրկին Հայաստան գտնուիլ, պարոն Միրզոյեան, թեպէտ ըսիք, որ այս արտաքին գործերու Նախարարի՝ Հայաստան առաջին պաշտօնական այցն է, բայց իմ երկրորդ այցն է, որովհետեւ այն ժամանակ արտաքին գործերու Նախարար չէի. Ֆրանքոֆոնի համար պատասխանատու Նախարարն էի եւ մեծ ուրախութեամբ կը յիշեմ այն հրաշալի գազաթաժողովը, որ հիւրընկալուեցաւ Հայաստանի կողմէ 2018 թուականին: Այլ ժամանակներ էին, յիշալի: Բայց հրաշալի է, որ վերադարձած եմ», այս մասին ՀՀ արտաքին գործերու Նախարար Արարատ Միրզոյեանի հետ համատեղ մամուլի ասուլիսի ժամանակ ըսած է Գանատայի արտաքին գործերու Նախարար Մելանի Ժօլին:

Ան նշեց, որ Գանատայի եւ Հայաստանի բարեկամութիւնը հիմնուած է երկու ժողովուրդներու միջեւ խոր կապերու վրայ: Նախարարը շեշտելով ըսաւ, որ երբ ինք կը վերադառնայ Հայաստան, իրեն կը թուի, թէ իր ընտանիքին քով կը վերադառնայ:

Այնուհետեւ Գանատայի արտաքին գործերու Նախարարը ըսաւ, որ հայկական ծագում ունեցող 50.000 անձ Գանատան հայրենիք կը համարեն, եւ Գանատայի հայկական համայնքը աշխոյժ է, այն շատ գործուն է եւ էական ներդրում ունի իրենց երկրի քաղաքներու կեանքին մէջ, ընդ որում իր հայրենի քաղաքի՝ Մոնթրէալի:

«Գանատան կանգնած է Հայաստանի կողքին՝ աջակցելով հայ ժողովուրդի անկախութեան ու ինքնիշխանութեան, մենք կը հաւատանք ձեր ժողովրդավարական նկրտումներուն եւ պատրաստ ենք աշխատելու ձեզի հետ զանոնք իրականութիւն դարձնելու ուղղութեամբ: Այսօր կարելի է փոխել Գանատայի եւ Հայաստանի յարաբերութիւններուն մէջ: Ուրախ եմ նշելու, որ մենք այսօր Երեւանին մէջ պաշտօնապէս կը բանանք Գանատայի Նոր դեսպանատունը: Այդ խոստումը մենք հայ ժողովուրդին տուինք անցեալ տարի եւ այդ խոստումը պահած ենք», յաւելեց Նախարարը:

ՇԱՅՐԱՍԱՆԵԱՆ. «ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՒՇԱՐՈՒԿ ԶԷ, Ո՞՞ ՄԵԿ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹՈՎ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻ ՍՏԵՂԾԱԾ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐՆԱՐ ԼՈՒՇԱՐՈՒԿԻԼ»

Արցախի Հանրապետութիւնը լուծարուած չէ, մարդ կայ այստեղ, որ այդ փաստաթուղթը տեսած է: Այս մասին, բողոքող արցախցիներու հետ զրոյցի ընթացքին ըսած է Արցախի Նախագահ Սամուէլ Շահրամանեան:

«Կ'ուզեմ հասկնալ ծանօթ էք այդ փաստաթուղթին մինչեւ վերջ: Այդ փաստաթուղթին հետ կապուած բաւական հարցեր կան, որոնք այստեղ չեմ կրնար ըսել: Բայց ես կը վստահեցնեմ ձեզի, որ մենք ծանօթ ենք այդ փաստաթուղթի եւ դրական, եւ բացասական կողմերուն: Ոչ մէկ փաստաթուղթով կրնայ լուծարուիլ ժողովուրդին կողմէ ստեղծուած Հանրապետութիւնը: Ասոր պատասխանը ես հանրային ձեռով պիտի տամ Հանրային հեռուստաընկերութեան միջոցով, որուն Նախապատրաստուելու մասով ես իմ ցուցումը արդէն տուած եմ: Յառաջիկային ես այս բոլոր հարցերուն պիտի անդրադառնամ՝ այն փաստաթուղթին, որով ամսու 20-ին ռազմական գործողութիւնները կանգնեցուցան», - ըսած է ան:

Արցախի Նախագահը նշած է, որ վստահ ըլլային, որ պիտի յաղթեն այդ ռազմական գործողութիւններուն, մինչեւ վերջ կ'երթային:

«Մենք խնայած ենք մեր տղաները, քաղաքացիական բնակչութեան կեանքը, որ վտանգուած էր: Մէկ ժամ ուշ կանգնեցուէր պատերազմը, կը մտնէին քաղաք, կը մորթէին երեխաները», - յայտարարած է Շահրամանեան:

Tekeyan Cultural Association, Inc. **Թէքէան Մշակութային Միութիւն**

Գերաշնորհ
Տ. Մեսրոպ Եպս. Պարսամեան
Առաջնորդ Հայոց
Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան Թեմի
Նիւ Եորք

Գերաշնորհ Սրբազան Հայր,
Թէքէան Մշակութային Միութեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի Կեդրոնական Վարչութեան, ինչպէս նաեւ՝ համայն անդամակցութեան անունով անհուն երջանկութեամբ կը շնորհաւորենք Ձեր եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնն ու օծումը:

Մեր Միութեան հաւատարմութիւնը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին ու անոր գահակալին քաջ ծանօթ է Ձեզի: Տասնամեակներ ամբողջ մեր կազմակերպութիւնը իր մամուլով, բեմով, զանազան հրատարակութիւններով, անմիջական սիրալիք մշակութային գործակցութեամբ Մայր Աթոռի միաբանութեան հետ ու շինարար ու դրական գործունեութեամբ տխուր եւ ուրախ առիթներով պահած է իր ազգային ուղեգիծը: Մեր անդամակցութիւնը ուժգնօրէն հեռու պահած է մեր թեմը բոլոր անհարկի արկածախնդրութիւններէ ամուր կերպով հետապնդելով միայն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ գերագոյն շահերը:

Այսօր մեր ժողովուրդն ու հայրենիքը կը դիմակալէ դժուարին օրեր: Մեր առջեւ ծառայած է բազմաբնույթ խնդիրներ ու մարտահրաւիրներ որոնք կը պահանջեն անկողնային լրջութեամբ ու հետեւողութեամբ շարունակելու մեր ազգային ծառայութիւնը:

Մենք վստահ ենք որ Ձեր նուիրական աշխատանքով ու հայրական խորհուրդներով, այս հանգրուանին, Նոր ծրագիրներով մեր 120ամեայ թեմը պիտի շարունակէ բազմապատկուած կերպով արձանագրել Նոր նուաճումներ: Մեր փափաքն է որ ամերիկահայ այս թեմէն ներս հայոց լեզուն ու հայկական մշակոյթը ամբօրէն խարսխուի մեր ընտանեկան եւ ընկերային կեանքէն ներս:

Թէքէանի մեծ ընտանիքը այս առթիւ Ձեզ կը մաղթ քաջառողջութիւն եւ ամբողջական յաջողութիւն Ձեր ըստանձնած սուրբ առաքելութեան գործադրութեան ամբողջ ընթացքին:

Ի Դիմաց՝
Թէքէան ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՄԻԱՅԵԱՆ ՆԱԶԱՆԳՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԱՆԱՏԱՅԻ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
Յակոբ Վարդիվառեան Դոկտ. Արշալիր Կեօնճեան
Ատենադպիր Ատենապետ

«ԱՊԱԳԱՅ»-ի նախորդ թիւով էջ 2-ի վրայ հրատարակած էինք Դոկտ. Արշաւիր Կեօնճեանի անդրադարձ յօդուածը՝ «Միայն եւ Անտեղի ցոյց Թորոնթոյի մէջ» վերնագրով, Թորոնթոյի մէջ Հայաստանի Հիմնադրամի կազմակերպած ձեռնարկին սկիզբը տեղի ունեցած դատապարտելի ցոյց արարքին մասին՝ ուղղուած յանձինս Գանատայի մէջ Հայաստանի Արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Անահիտ Յարութիւնեանին:

Մեզի համար յայտնի դարձաւ, որ սոյն յօդուածը բաւական արձագանգ ձգեց սփիւռքի տարածքին ընդհանրապէս եւ Գանատայի մէջ յատկապէս, ուր ստացանք վանապան տպաւորութիւններ, որոնք կ'երկրորդէին յօդուածին մէջ յիշուած գաղափարները, ապա ստացանք Տիկ. Յասմիկ Քիրտեանի նամակը, ուր ստորեւ կը հրատարակենք ըստ իր փափաքին՝ անոր յաջորդելով պատասխան նամակը՝ Դոկտ. Արշաւիր Կեօնճեանին:

Յարգելի խմբագրութիւն «ԱՊԱԳԱՅ» շաբաթաթերթի.
Նոր կարգացի Դոկտ. Կեօնճեանին յօդուածը Թորոնթոյի մէջ պատահածին առնչութեամբ: Բարձր կը գնահատեմ իրողութեան իր անդրադարձը, բայց մէկ նկատողութիւն ունիմ. երբեք Պրն. Կեօնճեանը գաղափար չունի թէ Թորոնթոյի Հիմնադրամը ինչպէս կը գործէ (իր քննադատական նախադասութիւնը Հայաստանի Հիմնադրամի ընդմէջէն, Թորոնթոյին ալ կը դայնայ):
Բացատրեմ. Տաս տարի է, որ Թորոնթոյի Հիմնադրամի ԿԱՄԱԽՈՐ վարիչ տնօրէնն եմ. յանձնախումբ մը որ կ'ընդգրկէ բոլոր եկեղեցիները, կուսակցութիւնները, մշակութային միութիւնները եւ անկախ անհատներ՝ ինչպէս ես:
Ամէն տարի ձեռնարկ մը կ'ունենանք, որուն ընթացքին մանրամասն տեղեկութիւն կը փոխանցուի նուիրատուներուն, տարեգիրք կը բաժնուի, ուր եկամուտի եւ ծախսերու բոլոր մանրամասնութիւնները կը տրուին, ծրագիրներու մանրամասնութիւնները, ինչպէս նաեւ պաշտօնական auditing-ը:
Թորոնթոյի Հիմնադրամը հաւաքած գումարները Համահայկական Հիմնադրամին ՉԻ ՓՈԽԱՆՑԵՐ, այլ իր առանձին հաշիւը ունի: Եւ Հայաստանի Հիմնադրամը Թորոնթոյի հաշիւէն չի կրնար գումար քաշել:

Յարգանքով
Յասմիկ Քիրտեան
Թորոնթօ

Սիրելի Տիկին Քիրտեան,
Շնորհակալ եմ ձեր այս բացատրողական պատասխանին համար, որ կը վերաբերի Թորոնթոյի մէջ Հիմնադրամին կազմակերպած ձեռնարկի առթիւ պատահած տխուր միջադէպին առիթով գրած յօդուածին:
Յօդուածին մէջ միայն անցողակի, եւ հպանցիկ ակնարկութիւն մը ըրած էի Ն. Ն. Հիմնադրամի աշխատանքին որոշ ձեւերուն մասին:
Ձեր գրութեամբ, յայտնի է թէ պահանջը զգացած էք համոզիչ առարկայական տեղեկութիւններ տալ փարատելու համար իմ կատարած ակնարկութեանս տեղ տուող բուն մտահոգութիւնները:
Շնորհակալ եմ այդ տեղեկութեանց համար եւ չեմ ուզեր աւելի եւս մանրամասնել: Գովելի են բնականաբար ձեր որդեգրած նիւթական ապահովութիւն ներշնչող միջոցառումները, սակայն անոնք կը ստորագծեն իմ արտայայտած դիտողութեանս կարեւորութիւնը:
Ուրեմն, ինչ կը վերաբերի ձեր որդեգրած ապահով գործելակերպին, կ'ուզեմ միայն իմ գնահատանքս յայտնել եւ յաջողութիւն մաղթել ձեր շարունակական շինիչ գործունեութեան:
Աւելորդ չեմ գտներ նաեւ այս առիթով պատեհ նկատելով վերյիշեցնել ձեզ եւ ձեր գործընկերներուն թէ, այնպէս ինչպէս գրութեանս մէջ ակնարկած եմ, 1992-թուին Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի օրով է որ հիմնադրուեցաւ Ն. Ն. Հիմնադրամը, պատկառելի հիմնադիր՝ այսպէս կոչուած «Հիմնադիր Կնքահայրեր»ու կողմէ որոնցմէ մէկը կը պատահէր որ ես էի, որպէս այդ օրերու Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ամենապահ պանծալի գործունեութեան շրջանի Կեդրոնական Վարչութեան Ատենապետը:
Պատմութեան համար կ'ուզեմ աւելցնել թէ, անկէ տարի մը առաջ էր որ ես կրկին ի պաշտօնէ եկած էի Երեւան առանձին հանդիպելու Նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեանին եւ այդ օրերու Հայաստանի անկախացման, ոգեւորիչ յուզումնախառն եւ փոթորկալից շրջանին, Ռ.Ա.Կ.-եան կողմէ յատուկ առաջարկներու Յուշագիրներէն մէկը՝ ներկայացնելու նախագահին որուն մէջ մեր մանրամասն առաջարկը ներկայացուցի ստեղծելու համար **Համահայկական Հիմնադրամ մը**: Առանց յաւելելու մանրամասնութեանց, մեր առաջարկած տարազը աւելի «համահայկական» էր եւ կը նախատեսէր Սփիւռքի մէջ ամէն մէկ հայու անդամակցութիւնը այդ Հիմնադրամին թէկուզ որոշներու համար համեստ գումարներով, սակայն որպէս իսկական ընդհանուր «Ազգային Տուրք»: Մեր առաջարկն էր նաեւ Հիմնադրամի վարչութեան մէջ տեղ տալ միջազգային վստահութիւն վայելող քանի մը հեղինակաւոր սփիւռքահայերու: Մնացեալը կը պատկանի պատմութեան «The rest is history»:
Ուզեցի որ այսքանն ալ գրուած ըլլայ յառաջիկային պատմութեան համար:

Յաջողութեան Մաղթանքներով՝
Արշաւիր Կեօնճեան

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԸ ԱՅՅԵԼԱԾ Է ՊԱՔՈՒԻ ՄԵՋ ԿԱԼԱՆԱԻՐՈՒԿԱԾ ԱՐՅԱԽԻ ԶԱՂԱԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐՈՒՆ

ԿԻՄԿ-ի աշխատակիցները այցելած են Ատրպէյճանի մէջ կալանաւորուած հայ գործիչներուն. ատրպէյճանական լրատուամիջոցներուն համաձայն՝ այս մասին յայտնած են ԿԻՄԿ գրասենեակէն:

Կը նշուի, որ անոնց հետ տեղի ունեցած են անհատական հանդիպումներ, ապահովուած են պայմաններ՝ ստեղծուած անոնց ընտանիքներուն հետ կապ հաստատելու համար:

Նշենք, որ Ատրպէյճանը կալանաւորած է Արցախի նախկին նախագահներ Արկարի Ղուկասեանը, Բակօ Սահակեանը, Արայիկ Յարութիւնեանը, ԱԺ նախագահ Դաւիթ իշխանեանը, զօրավարներ Լիովա Մնացականեանը, Դաւիթ Մանուկեանը, նախկին պետնախարար Ռուբէն Վարդանեանը եւ ԱԳ նախկին նախարար Դաւիթ Բաբայեանը:

ABAKA

Hebdomadaire Arménien
Armenian Weekly ISSN 0382-9251

Publié par /Published by
Le Centre de Publication Tékéyan
825 rue Manoogian, Saint-Laurent,
Québec H4N 1Z5

Tél: (514) 747-6680 • FAX: (514) 747-6162
e-mail: abaka@bellnet.ca
www.tekeyanmontreal.ca

Պատասխանատու խմբագիր՝
ՍԷՏԻՍ ՊԱՊԱՆԵԱՆ

Ծանուցումներու
նուիրատուութիւններու եւ
գրասենեակի պատասխանատու՝
ՍԱԼԲԻ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Թորոնթոյի պատասխանատու՝
ՄԱՏԱԹ Բ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Canada
2nd Class \$80 (QC & ON)
1ère classe/first class \$150
U.S.A. 1st class (US) \$150
Autres pays/Other countries:
1st class (US)\$120
Per issue \$1.75
Dépôt légal: Bibliothèque du Québec

PM40015549R10945
TPS/GST - R119209294 • TVQ/PST #1006268699

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada

ՅԱՅՏՆԻ ԵՆ «ՎԱԿԱՆ ԹԵՔԵՏԱՆ» ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐՆԵՐԸ

Կայացաւ «Վահան Թեքեան» ամենամեայ միջազգային մրցանակաբաշխութիւնը: Արդէն 29-րդ անգամ անցկացուող մրցանակաբաշխութեան շքանորհիւ Միութիւնը գնահատում է խրախուսման և արժանացնում մշակոյթի եւ գիտութեան տարբեր բնագաւառների լաւագոյններին:

Այս տարի մրցանակ յանձնուեց 4 անուանակարգում՝ Գրականութիւն, Հայագիտութիւն, Կերպարուեստ եւ Դեկորատիւ-կիրառական արուեստ: Մրցոյթին մասնակցելու յայտ էր ներկայացրել շուրջ 55 մասնակից. յանձնաժողովն ընտրել է դրանցից լաւագոյններին: Հայաստանի Թեքեան Մշակութային Միութեան նախագահ, ՀՀ մշակոյթի վաստակաւոր գործիչ, փոփոխութեան Ռուբէն Միրզախանեանը շնորհաւորեց մրցանակակիրներին եւ շնորհակալութիւն յայտնեց մրցութային յանձնաժողովների նախագահներին՝ անաչառ ընտրութեան համար: Ռուբէն Միրզախանեանն իր խօսքում նշեց, որ յատկապէս այս օրերին պէտք է մշակոյթն արժեւորել, ստեղծագործել, պահպանել ազգայինը, ազգային կրթութիւնն ու դպրոցը հենց այդ ճրգտումներին է միտուած «Վահան Թեքեան» մրցանակաբաշխութիւնը:

«Առաջին անգամ «Գրականութիւն» անուանակարգը կոչուեց անուանի գրականագետ, ՀՀ ԳԱԱ արտասահմանեան անդամ՝ Երուանդ Ազատեանի անունով: Խորհրդանշական է Երուանդ Ազատեանի անմիջական ջանքերով է կայացել «Վահան Թեքեան» մրցանակաբաշխութիւնը եւ դարձել ամենամեայ», -նշեց Ռուբէն Միրզախանեանն ու շնորհակալութիւն յայտնեց ԱՄՆ-ի եւ Գաւառային Թեքեան Մշակութային Միութիւնը. «Շաքէ Ղազարեան-Թեքեան» հիմնադրամն ապահովում է մրցանակաբաշխութեան նաեւ նիւթական կողմը:

Յիշեցնենք, որ իւրաքանչիւր անուանակարգում յաղթողն ստանում է 1500 տոլարին համարժէք դրամ:

Ձեռնարկին իր օրհնութիւնը բերեց Տէր Անուշաւան եպս. Ժամկոչեանը եւ նշեց, որ ներկայիս գործ օրերում Թեքեան Մշակութային Միութեան ամենամեայ այս ձեռնարկը կարծես լոյսի եւ յոյսի շող լինի «Ամէն տարի գնահատում էք մեր մշակոյթի եւ գիտութեան գործիչներին, խրախուսում, յոյս ներշնչում երիտասարդներին, որ իրենց գործերով եկող տարի մասնակցեն եւ արժանանան «Վահան Թեքեան» պատուաբեր մրցանակին: Մենք, իբրեւ կերտող եւ ստեղծագործող ժողովուրդ, մեր ջանքերով եւ աղօթքով կարող ենք ձեռքով այս խաւարը», -նշեց Տէր Անուշաւան եպս. Ժամկոչեանն ու վստահեցրեց՝ դեռ շատ ուրախ օրեր ենք ունենալու: «Գրականութիւն» անուանակարգում մրցանակը շնորհուեց Նորայր Ատալեանին՝ «Էմբրիոն» վիպակների ժողովածուի եւ Յուսիկ Արային՝ «Կորած սերունդ» բանաստեղծութիւնների ժողովածուի համար:

«Այս օրերին միակ փրկութիւնն ինձ համար գրելն է: Անգամ էթնիք զտման, ցեղասպանութեան օրերին գրել եմ: Շատերն այս իրավիճակն անելի ծանր են տանում ու չեն կարողանում ոչինչ անել, իսկ ես գրում եմ, որ փրկուեմ: «Կորած սերունդ» ժողովածուն, որ արժանացել է «Վահան Թեքեան» մրցանակի, ամփոփում է արցախեան առաջին պատերազմի, ապրիլեան քառօրեայի, նաեւ 44-օր-

եայ պատերազմի թեմաները: Այդպիսին է ստեղծագործողը, կարող է ամենադժուարին ժամանակներում ամենամեծ հաւատարմութեամբ անել: Օրինակ՝ Մարտիրոս Սարեանը Հայոց Տեղասպանութեան օրերին քրիզանթեմներ էր նկարում:

Ստեղծագործելն ինքնափրկութեան միջոց է, այլապէս կը մեռնես», -նշեց Յուսիկ Արան ու յաւելեց՝ պատուաբեր է իր սիրելի բանաստեղծ Վահան Թեքեանի անունը կրող մրցանակը:

«Վահան Թեքեանը մեր մեծագոյն դասականներից է: Նրա գործը, անունը ապրելու են միշտ: Նրա անուան մրցանակ ստանալն ինձ համար պատիւ է: Նա ուսուցիչ էր, մեր գրական երազանքների

իրականացնողը: Տեղասպանութիւն, արտագաղթ, երկու դարերի խաչմերուկ. Վահան Թեքեանն իր գրական-հասարակական գործունեութեամբ յոյս ներշնչեց հայ ժողովուրդին: Այսօրուայ այս մրցանակաբաշխութիւնը, մտաւորականների, արուեստագետների այս հաւաքն էլ մեր ծանր օրերի մէջ է յոյս ներշնչում: Մեր կեանքը փոխուել է, շատ է փոխուել: Վերջերս Ատալեան ընտանիքի հետ մեր տանը գրուցելու եւ հաղորդում պատրաստելու առաջարկ ստացանք, բայց մերժեցինք: Հայ ժողովուրդի, Հայաստանի այսօրուայ վիճակը թոյլ չի տալիս խօսել մեր ընտանիքի, թէկուզ եւ արուեստի մասին», -նշեց Նորայր Ատալեանը:

«Հայագիտութիւն» անուանակարգում «Վահան Թեքեան» մրցանակը շնորհուեց Ամատունի Վիրաբեանին եւ Սոնիա Միրզոյեանին՝ «Հայ սպաները Առաջին աշխարհամարտում եւ Առաջին Հանրապետութեան բանակի սպաները» պատմական-սագրական բառարանի համար եւ Արամ Յովհաննիսեանին՝ «Մլեհ Ռուբինեան իշխանապետ Կիլիկիոյ հայոց» աշխատութեան համար:

«Որպէս 21-րդ դարի պատմաբան՝ չեմ կարող ինձ ներել, որ 100 տարի առաջ կորցրինք Կարսը, Սուրմալուն, հիմա էլ կորցրինք Արցախը:

«Հայ սպաները Առաջին աշխարհամարտում եւ Առաջին Հանրապետութեան բանակի սպաները» պատմական-սագրական բառարանը նուիրուած է հենց 100 տարի առաջ եղած պատմութեանը: Հայաստանի ազգային արխիւում աշխատելու տարիներին ենք հանրագիտարան ստեղծել, եւ այն տեւել է մօտ 20 տարի: Հիմնական աշխատանքը կատարել եմ ես եւ պատմական գիտութիւնների թեկնածու Սոնիա Միրզոյեանը: Պատմական գրա-

կանութեան մէջ Համաշխարհային առաջին պատերազմին մասնակցած, ՀՀ բանակում ծառայած ընդամենը 50 սպայի մասին է տեղեկութիւն եղել, բայց մենք յայտնաբերեցինք մօտ 7000 սպայի, որոնք Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ ռուսական բանակի կազմում կովկասեան ռազմաճակատում կռուել են թուրքերի, արեւմտեան ռազմաճակատում՝ գերմանացիների եւ աուստրոհունգարացիների դէմ», -նշեց Ամատունի Վիրաբեանն ու յաւելեց՝ բառարանը հրատարակել է ռուսերէն, որպէսզի այն անելի լայն տարածում ունենայ:

«Կերպարուեստ» անուանակարգում մրցանակը շնորհուեց երկու հեղինակի՝ գեղանկարիչ Մելքոն Յովհաննիսեանին՝ «Մոռացուած մեղեդի» շարքի եւ Աշոտ Գեւորգեանին՝ «Ջրի յիշողութիւն» ստեղծագործութիւնների շարքի համար:

Մելքոն Յովհաննիսեանը նշում է՝ համավարակի ժամանակ շատ արուեստագետների նման ինքն էլ չէր մօտենում նկարակալին, պատերազմի ժամանակ՝ առաւել էւս: «Տազնապած, անորոշ հոգեվիճակում արուեստի մասին մտածել չէր կարող, բայց անցեալ տարուանից գտել է առօրեայից կըտրուելու ելքը: Առանց այն էլ բնութիւն շատ էր սիրում, հիմա անելի յաճախ է լինում բնութեան զգրկում՝ նկարակալով, երանգապնակով», -նշեց գեղանկարիչն ու յաւելեց՝ «Մոռացուած մեղեդի» շարքը հենց այդպէս էլ ստեղծուել է՝ Շորժայում:

«Վահան Թեքեան» մրցանակաբաշխութեան այս տարի առաջին անգամ մրցանակն տրուեց նաեւ «Դեկորատիւ-կիրառական արուեստ» անուանակարգում մրցանակը շնորհուեց նկարիչ-խեղցողորդ Էլմիրա Չոփիկեանին:

Մրցանակները յանձնեցին մրցութային յանձնաժողովների նախագահները, որոնք իրենց ոլորտներում անուանի ու ճանաչուած գործիչներ են:

Մրցանակակիրները շնորհակալութիւն յայտնեցին իրենց գործունեութիւնը բարձր գնահատականի արժանացնելու համար, քանի որ «Վահան Թեքեան» մրցանակը պատուաբեր եւ պարտաւորեցնող մրցանակ է:

Մրցանակաբաշխութեանը կատարումներով հանդէս եկաւ Կոմիտասի անուան քառեակը:

Հայաստանի Թեքեան մշակութային միութեան լրատուական կենտրոն Զրիստինէ Մելքոնեան

ABAKA

SECTION FRANÇAISE

LUNDI, 30 OCTOBRE 2023

Manifestation inappropriée à Toronto dirigée contre les mauvaises cibles

Par Dr. Arshavir Gundjian et publié dans Institut Tchopanian en date du 25 octobre 2023

Au cours de cette période, notre patrie et le peuple arménien, tant dans la patrie que dans la diaspora, traversent l'une des périodes les plus difficiles de notre histoire moderne. Dans cette période de graves crises physiques et psychologiques, il est inévitable et même attendu que notre peuple, confronté à des pertes irréversibles sur l'ensemble du territoire de la patrie, exprime sa colère avec une juste révolte sous la pression de profondes déceptions successives. Dans la diaspora, à notre tour, en tant qu'Arméniens responsables, beaucoup d'entre nous ont considéré que l'un des principaux devoirs de notre vie, dans les limites de nos capacités, est de consacrer une part importante de notre temps et de nos ressources matérielles et intellectuelles au service de notre nation.

En conséquence de cette situation, dans une atmosphère aussi électrisée de colère justifiée, il serait difficile de trouver un Arménien dans l'ensemble de la diaspora qui ne ressentirait pas le besoin de participer à des efforts de protestation ou d'aide d'une manière ou d'une autre en faveur de notre peuple.

Notre plainte et notre colère s'adressent en premier lieu à nos adversaires de toujours, les Azerbaïdjanais et les Turcs. Notre protestation s'adresse ensuite aux autres nations du monde, en particulier aux soi-disant grandes nations, qui sont censées s'engager à appliquer la justice conformément aux normes internationales. Ces dernières nous ont également abandonnés aujourd'hui. Honte à elles, mille fois.

Enfin, dans les rangs des responsables se trouvent inévitablement, en Arménie et en Artsakh, les soi-disant forces politiques du moment qui ont assumé la responsabilité de la direction politique du pays, et qui sont divisées en groupes appelés le gouvernement et l'opposition. Parmi tous les coupables susmentionnés, ces derniers sont particulièrement responsables du crime odieux qui a conduit la patrie au bord de l'abîme existentiel. Face à cette situation nationale déplorable et incroyable, il est de notre devoir profond, en particulier dans la diaspora, de réaliser qu'il existe aujourd'hui une sainteté suprême, l'indépendance de l'État arménien, c'est-à-dire la République d'Arménie avec tous ses symboles, et de diffuser cette connaissance. L'État d'Arménie et ses symboles sont supérieurs et plus sacrés que n'importe quel mouvement, parti ou dirigeant politique. Dans la diaspora en particulier, ces symboles sont notre drapeau national,

l'ambassade de la République d'Arménie et l'ambassadeur de la République d'Arménie qui la dirige. Ces trois symboles sont nos saints suprêmes en tant qu'Arméniens et nous devons les défendre. C'est pourquoi, le week-end dernier à Toronto, à l'occasion d'un événement important du Hayastan All Armenian Fund, la manifestation qui a été faite contre l'ambassadrice extraordinaire et plénipotentiaire de l'Arménie au Canada Anahit Harutyunyan, l'empêchant d'être présente à cette initiative au profit de la nation arménienne, était complètement inappropriée et, plus grave encore, fondamentalement erronée et répréhensible. Cette ambassadrice est connue dans toute notre communauté pour ses caractéristiques exceptionnelles de diplomate compétente, grâce à ses interventions influentes dans les cercles diplomatiques canadiens, ainsi que pour avoir encouragé sans réserve toutes les initiatives importantes de notre communauté, sans exception.

Il ne fait aucun doute que nous avons tous des critiques sérieuses et justifiées à l'égard des cercles politiques et des autorités qui ont assumé des responsabilités aujourd'hui dans notre patrie d'Arménie-Artsakh. Nous avons également des commentaires sur certains modes de fonctionnement du Fonds Hayastan pour tous les Arméniens.

Cependant, il y a de bonnes et de mauvaises façons d'exprimer tout cela. La manifestation qui s'est déroulée à Toronto était totalement inappropriée et erronée. Le temps et l'énergie gaspillés auraient dû être dirigés contre les ambassadeurs d'Azerbaïdjan et de Turquie, et même, en tant que Canadiens, contre les dirigeants de ce pays.

Pour ma part, en tant qu'Arménien canadien, récipiendaire de la médaille de l'Ordre du Canada et l'un des membres fondateurs du Hayastan All Armenian Fund en 1992, je voudrais m'excuser auprès de l'ambassadeur Anahit Harutyunyan, le représentant de la République d'Arménie au Canada.

Le Premier ministre Pashinyan a reçu la ministre canadienne des Affaires étrangères, Mélanie Joly

Le Premier ministre Nikol Pashinyan a reçu la ministre canadienne des Affaires étrangères, Mme Mélanie Joly. Information du service de presse du cabinet du Premier ministre.

Dans son discours de bienvenue, le Premier ministre Pashinyan a notamment déclaré: "Chère Madame la Ministre, chers amis, je vous souhaite la bienvenue dans notre pays Permettez-moi tout d'abord d'exprimer ma satisfaction à l'égard de l'ouverture de l'ambassade du Canada dans notre pays, que je considère comme un événement remarquable pour nos relations bilatérales. Notamment, nous aurons désormais un ambassadeur résident, ce qui signifie que nous aurons un dialogue constant. C'est très important, surtout dans les circonstances actuelles.

Il est très important de préciser que c'est le résultat d'une série de conversations et de visites. Je rappelle que le dialogue à ce sujet a commencé en 2018, lorsque le Premier ministre Trudeau nous a rendu visite, au cours de laquelle nous avons eu un entretien, après quoi le représentant spécial Dion nous a rendu visite, après quoi le rapport sur le soutien à la démocratie en Arménie a été publié.

Bien sûr, nous apprécions hautement votre contribution personnelle et vos efforts. Bienvenue en Arménie". De son côté, Mélanie Joly a remercié le Premier ministre pour l'accueil chaleureux qu'il lui a réservé et a fait remarquer: "Je suis convaincue que Monsieur le Premier Ministre depuis Ottawa célèbre l'ouverture de l'ambassade avec nous dans ses pensées et dans son cœur. Nous sommes heureux d'avoir le premier ambassadeur en Arménie qui connaît bien l'Arménie, car il travaille sur la question

Suite à la page 6

Nouvel ambassadeur du Canada en Arménie

Andrew Turner, nouvel ambassadeur du Canada en Arménie, a présenté ses lettres de créance au président Vahagn Khatchatourian le 20 octobre dernier. L'expérience de M. Turner implique principalement des affectations au Moyen-Orient, bien qu'il ait également contribué à façonner la réponse d'Ottawa aux tensions entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan.

Le Président arménien a félicité le nouvel ambassadeur pour son entrée en fonction et lui a souhaité plein succès dans l'accomplissement de sa mission de responsabilité.

« Je crois fermement que votre désignation en tant que premier ambassadeur résident et l'ouverture de l'ambassade du Canada en Arménie donneront un nouvel élan au développement des relations entre nos pays. Les relations entre les deux pays revêtent une valeur particulière et, plus encore, ils ont donc un rôle particulier pour l'Arménie aujourd'hui. Je voudrais remercier le gouvernement canadien pour son soutien à l'Arménie. Nous avons certainement besoin de votre soutien. Nous ressentons ce soutien non seulement en Arménie, mais aussi sur les plateformes internationales.

« Votre désignation et l'ouverture de l'ambassade ouvriront de grandes perspectives pour approfondir les relations entre nos deux pays et concevoir des projets dans de nouveaux domaines ou assurer le développement », a noté le président Khatchatourian.

Exprimant sa gratitude pour la réception, l'Ambassadeur Turner a déclaré être content d'être en Arménie, « comme vous l'avez mentionné, le Canada a été et sera toujours un grand ami et partisan de l'Arménie. Vous avez déjà vu notre réponse à la dernière crise, tant en termes d'aide humanitaire que dans nos déclarations aux Nations unies et autres enceintes.

« Tous les efforts ont été déployés pour envoyer des signaux forts de notre soutien en ces temps difficiles. Et l'ouverture de l'ambassade est un autre élément du renforcement de nos relations. »

Au cours de la réunion, les parties ont discuté des questions liées au développement ultérieur de la coopération arméno-canadienne dans les domaines politique, économique et autres. L'importance a été mise sur la poursuite du dialogue politique de haut niveau existant entre les deux pays.

Au cours de la discussion, les interlocuteurs ont abordé les questions liées à la protection des droits des personnes déplacées de force du Haut-Karabagh, les questions humanitaires ainsi que les développements régionaux. Le Président a souligné que l'Arménie était attachée à sa position de normalisation des relations avec ses voisins et d'établissement d'une paix durable.

Discussions arméno-grecque dans le secteur de la défense

Le ministre arménien de la Défense Souren Papikian a reçu, le 20 octobre dernier, l'ambassadeur de Grèce en Arménie Evangelos Tournakis et le nouvel attaché de la défense, le colonel Christos Arseniou.

Le ministre arménien a félicité le colonel Arseniou pour le début de sa mission dans le pays et lui a souhaité plein succès dans ses activités futures.

Au cours de la réunion, les trois hommes ont discuté les questions liées à la coopération arméno-grecque en matière de défense ainsi que la sécurité régionale.

L'UE pourrait étendre sa mission de surveillance en Arménie

L'Union européenne (UE) pourrait étendre sa mission de surveillance en Arménie en réponse aux menaces de l'Azerbaïdjan contre la souveraineté et l'intégrité territoriale de l'Arménie, ont déclaré des hauts responsables à Bruxelles.

Ils ont clairement déclaré au président azerbaïdjanais Ilham Aliev qu'ils étaient préoccupés par toute tentative de porter atteinte à la souveraineté et à l'intégrité territoriale de l'Arménie, que l'attaque contre l'Arménie était très grave et que la mission de surveillance de l'UE en Arménie serait renforcée, ont-ils déclaré à Bakou. Un haut responsable de l'UE, répondant à la question des journalistes, à savoir si l'UE craint qu'en raison de sa faible réponse aux opérations militaires de l'Azerbaïdjan au Haut-Karabagh, l'Azerbaïdjan puisse bientôt attaquer l'Arménie.

VISITEZ ABAKA NEWS
www.abakanews.org

Le Premier ...

Suite de la page 5

de l'Arménie depuis longtemps au ministère des Affaires étrangères. Il est également un ami proche de votre excellent ambassadeur dans notre pays, qui est également présent parmi nous.

Nous sommes venus à vous dans une période qui, nous le savons, est assez difficile pour l'Arménie. Nous avons suivi les événements des 19 et 20 septembre et, bien sûr, notre objectif est d'aider l'Arménie à faire face à cette situation difficile et de contribuer à apporter davantage de paix et de stabilité dans la région. Pour ce faire, nous nous engageons tout d'abord dans la mission de l'UE, à laquelle nous sommes le seul pays non membre de l'UE à participer. C'est la première étape d'un engagement plus important en Arménie.

Aujourd'hui, nous avons annoncé une augmentation du financement de l'aide humanitaire de l'UE pour faire face au fait qu'un si grand nombre d'Arméniens de souche ont dû fuir le Haut-Karabakh. Nous soutenons les efforts des Nations unies et du Comité international de la Croix-Rouge." La ministre canadienne des Affaires étrangères a ajouté qu'elle se rendrait demain dans le sud de l'Arménie pour rencontrer les autorités locales et les Arméniens touchés.

Nikol Pashinyan a évoqué l'exode forcé de plus de 100 000 de nos compatriotes du Haut-Karabakh, conséquence de la politique de nettoyage ethnique de l'Azerbaïdjan, et la situation humanitaire qui en résulte, soulignant dans ce contexte l'importance d'un soutien international pour résoudre les problèmes existants.

Les interlocuteurs ont discuté de questions liées à la normalisation des relations entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan, des possibilités de débloquer les infrastructures de transport régionales sur la base des principes d'intégrité territoriale, de souveraineté, de juridiction et de réciprocité, ainsi que de la paix et de la stabilité dans la région.

Les deux parties ont échangé des vues sur des questions relevant de l'ordre du jour de la coopération entre l'Arménie et le Canada.

Le Sénat tchèque adopte une résolution en faveur des Arméniens du Haut-Karabagh

Le Sénat de la République tchèque a adopté une résolution sur les besoins humanitaires et la situation des Arméniens au Haut-Karabagh.

Le document condamne notamment toutes les formes de violence contre la population du Haut-Karabagh et appelle toutes les parties au conflit à respecter les normes fondamentales du droit international humanitaire.

La résolution souligne l'importance de fournir une aide humanitaire et un soutien aux personnes dans la région et appelle le gouvernement tchèque à être prêt à fournir une assistance, dans la mesure de ses capacités, en particulier aux personnes les plus vulnérables, telles que les mères avec enfants et les enfants non accompagnés.

Le document appelle l'Azerbaïdjan à autoriser les observateurs internationaux à pénétrer au Haut-Karabagh pour surveiller le traitement réservé à la population locale, et appelle toutes les parties impliquées à s'abstenir d'endommager les monuments culturels et historiques de l'enclave et à préserver le patrimoine culturel mondial.

Soutien financier de la Norvège à l'Arménie

Le gouvernement norvégien a apporté une contribution volontaire de 32 millions de couronnes (environ 40 millions de \$ Cdn) pour soutenir le Plan d'action du Conseil de l'Europe pour l'Arménie 2023-2026.

L'Ambassadeur Helge Seland, représentant permanent de la Norvège auprès du Conseil de l'Europe, a rencontré à cette occasion le secrétaire général adjoint Bjorn Berge.

Les États-Unis et l'UE appellent l'Azerbaïdjan à garantir les droits des résidents de l'Artsakh

La Maison Blanche et l'Union européenne ont publié une déclaration commune à l'issue du sommet qui s'est terminé le 20 octobre aux États-Unis, exprimant leur engagement à promouvoir une paix durable entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan.

« Nous restons déterminés à faire progresser une paix durable entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan, fondée sur la reconnaissance mutuelle de la souveraineté, l'inviolabilité des frontières et l'intégrité territoriale. Nous exhortons l'Azerbaïdjan à garantir les droits et la sécurité de ceux qui demeurent au Haut-Karabagh ainsi que de ceux qui souhaitent rentrer chez eux. Nous appelons également toutes les parties à adhérer au principe de non-recours à la force et à la menace de recours à la force », indique le communiqué.

Le CICR poursuit ses actions en en Artsakh

Nous continuons de répondre aux nombreux besoins dans la région, suite à l'escalade des hostilités le 19 septembre, a déclaré le Comité international de la Croix-Rouge (CICR) dans un communiqué sur Facebook.

« Notre personnel travaille sans relâche dans les villes et les villages de montagne, à la recherche de signes

de vie et de toute personne susceptible d'avoir besoin d'aide. Un petit nombre de personnes restent chez elles, soit par choix, soit parce qu'elles n'ont pas pu partir d'elles-mêmes. Certains reçoivent une aide médicale ou de la nourriture et de l'eau. D'autres demandent de l'aide pour contacter leurs proches ou obtenir un moyen de transport pour partir », a écrit le CICR.

ABAKA

ENGLISH SECTION

MONDAY OCTOBER 30, 2023

An Analysis of Blinken's Statement: Azerbaijan Won't Invade...For Now

By Varouj Vartanian Special to the Armenian Mirror-Spectator

On October 13, a Politico article reported that US Secretary of State Anthony Blinken stated that the US State Department is concerned about a possible invasion of Armenia by Azerbaijan. The context of this must be underlined, because the article has caused severe panic among Armenian citizens and diasporans. This conversation took place as the Armenian Revolutionary Federation-linked Artsakh government folded and surrendered to Azerbaijan in the aftermath of the Azerbaijani offensive (September 19-20). In the following weeks, Armenians from Artsakh (Nagorno-Karabakh) were forced to flee to Armenia due to valid fears of abuse, kidnapping, rape, homicide, and genocide. As of October 13, nearly all of the 120,000 Armenians from the region have fled, and the only Armenians who have stayed behind are essentially elderly, mentally disabled, or unable to escape. As this was ongoing, it was uncertain what Azerbaijan's President Ilham Aliyev was planning to do, regarding any further escalations.

It was unexpected for the Artsakh government to surrender in one day. Armenia, Azerbaijan, and the international community were caught off guard. Regarding how these talks of an Azerbaijani invasion of Armenia came about, it is possible that Aliyev had a plan to invade Syunik if Artsakh put up a fight, so that concessions (dissolving Artsakh's government) could be made in exchange for Azerbaijani forces retreating from Syunik.

It should be noted that Aliyev has used the tactic of invading Armenia in the past with the purpose of getting what he desires from the Armenian government. When Armenia resisted Aliyev's desire to oversee the "Zangezur Corridor," and Aliyev saw that Armenia's government was not open to the idea of giving a road connecting Azerbaijan to Nakhichevan, Aliyev began to change his rhetoric to a more aggressive tone. In May 2021, Azerbaijani forces invaded the Armenian provinces of Gegharkunik and Syunik, and the excuse was that the border is not demarcated or delimited. Later in July 2021, clashes occurred along the Armenian-Nakhichevan border, and a few months later in November, Aliyev ordered his troops to shoot at Armenians in Gegharkunik.

All of these minor incursions in 2021 were met with little to no resistance from the Armenian side, as Armenia was trying to signal to the international community that Armenia is not an aggressor and is trying to follow all terms of the November 9 Ceasefire Agreement (it should be noted here that Armenia stayed true to all terms and agreements, however Azerbaijan violated every single term listed by blocking the Lachin Corridor, continuing hostilities in Artsakh on a

regular basis, not allowing refugees to return to the region, and holding on to hostages and prisoners of war. These were all explicitly prohibited, yet Azerbaijan disregarded the entire agreement). These minor incursions from 2021 could also have been a chess move to see if Aliyev could trick Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan into retaliating, giving Azerbaijan the casus belli to invade and occupy Armenia properly. From May 2021 to November 2021, we saw these minor incursions play out to pressure Armenia, but they failed.

As 2022 was approaching, Aliyev began to plan a full invasion of Armenia. In September 2022, Freedom House, Reuters, the Jerusalem Post, Eurasia-net, and Carnegie Europe were quick to report that Azerbaijan had launched an attack, and that this was indeed a proper invasion. The invasion lasted two days as the Armenian army put up strong resistance and caused serious losses on the Azerbaijani side. Armenian forces lost 202 servicemen defending Armenia while 431 Azerbaijani soldiers were killed during the invasion. Due to heavy losses, Azerbaijan failed to progress forward but is still holding onto captured strategic heights along the Armenian-Azerbaijani border. Approximately 140-215 square kilometers of Armenian territory are currently occupied by Azerbaijan.

The EU and US failed miserably trying to placate the leader of an authoritarian dictatorship, and Aliyev will only ask for more and more after seeing such a weak response from Western powers. The indecisive plans among Western nations and lack of action to protect Armenians in Artsakh proved to be fatal, but there is a new attitude emerging among European and regional leaders towards Aliyev and his genocidal rhetoric.

While it is alarming that Azerbaijan has plans to invade Armenia and forcefully connect Azerbaijan's mainland to Nakhichevan, it is important for Armenia to stay alert and not panic. While Azerbaijan's goal is the extermination of all Armenian civilians and removing Armenia from the world map, it seems unlikely that Azerbaijan will be successful in achieving their goals in the near future due to various obstacles that can

Cont'd on page 8

Canadian Foreign Minister visits Armenian troops near border with Azerbaijan

Canadian Foreign Minister Mélanie Joly has visited an Armenian military position outside Jermuk to become acquainted with the situation on the border with Azerbaijan.

Commander of the 5th Army Corps of the Armed Forces of Armenia Colonel Sasun Badasyan presented the situation to the Canadian Foreign Minister and briefed her on the Azerbaijani occupation of sovereign Armenian territory in that section.

Badasyan said that Azerbaijan invaded and captured 7600 hectares of territory in that section of Vayots Dzor province in 2022.

Possible sanctions against Azerbaijan 'on the table' – Canadian FM says in Armenia

Possible sanctions against Azerbaijan are now on the table and Canada is closely following the developments in South Caucasus, expecting Armenia's territorial integrity to be respected, Canadian Foreign Minister Mélanie Joly said at a joint press conference with Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan in Yerevan.

"When it comes to sanctions, I've answered that question already, I said that everything is on the table, that being said, we expect that Armenia's territorial integrity be respected, and for us this is definitely something that we are watching," Joly said when asked whether Canada considers sanctions against Azerbaijan.

"Canada commends Armenia's ongoing efforts to promote peace and stability within the region. But we all agree that more needs to be done. As part of our continued work, Canada calls for the full respect of the territorial integrity of Armenia and reaffirms the importance of the strict adherence to the principle of the non-use of force and threat of use of force. Canada also calls on the Azerbaijani government for the respect of the right of return of the recently displaced Armenians from Nagorno-Karabakh and to show good faith in facilitating the restoration of unimpeded humanitarian access to Nagorno-Karabakh for the safe return of ethnic Armenians," the Canadian FM said.

Joly said Canada is working with partners to mitigate the impact of the "unjustifiable military action" on civilians.

Later on Wednesday, Joly will attend the opening of the Canadian embassy in Yerevan.

On October 26, she will visit Jermuk to become acquainted with the situation and meet forcibly displaced families.

Joly said that Canada is increasing its humanitarian assistance for the displaced persons of Nagorno-Karabakh to a total of 3,9 million dollars. This includes an additional 1 million dollars to the UNHCR and 2,5 million dollars to the ICRC to help meet the needs of the forcibly displaced persons of NK.

Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe condemns Baku's military action against Karabakh

The Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe has held an urgent discussion on the Nagorno-Karabakh issue and adopted a declaration.

"The Congress of Local and Territorial Authorities of the Council of Europe has strongly condemned the military operation of Azerbaijan, expressing regret about the humanitarian consequences and called on Azerbaijan to release all the representatives of NK," said on X.

France's Minister of Culture emphasizes the importance of cultural collaboration with Armenia

Cultural cooperation with Armenia occupies a special place in French politics. French Minister of Culture Rima Abdul Malak said at a joint press conference with Armenian Minister of Education, Science, Culture and Sport Zhanna Andreasyan.

"There is soul, emotion and great power in this regard. I am here to reaffirm once again that France supports Armenia in the cultural sphere as well," said the Minister of Culture of France.

According to the French Minister of Culture, as a result of the discussions with the Armenian Minister of Education, Science, Culture and Sport, the already existing programs have been reinforced.

"Cooperation between the the Maison carrée monument in Nîmes and the Pagan Temple of Garni is planned, because this famous memorial complex of Nîmes has been included in the UNESCO list. It is a very good start, within this mutual cooperation to include the Garni Temple in the UNESCO list in the future," said Rima Abdul Malak.

According to Rima Abdul Malak, cooperation between the two Armenian-French ballet schools is also planned.

During this visit, different ideas arise related to different areas of culture, and all of them are very expanded and aimed at being implemented in different frameworks of cooperation and partnership," added the French Minister of Culture.

VISIT ABAKA NEWS
www.abakanews.org

An analysis... Cont'd From page 7

quickly result in setbacks and losses for Azerbaijan:

1. Compared to 2020, Armenia's military is much more developed and organized. With Azerbaijan's invasion of Artsakh in September 2020, many analysts argue that it wasn't a true Armenian-Azerbaijani war as Armenia couldn't use its military to its full potential. Many Armenians are also fearful that if Artsakh collapsed, then Armenia is also powerless. This opinion doesn't coincide with reality, however. Artsakh had a population of 150,000, while nearly 3,000,000 live in Armenia. It will be difficult for Azerbaijan to accomplish. When Azerbaijan invaded Artsakh in September 2023 as the final blow, Azerbaijan was fighting against a total of 5,000 soldiers. Artsakh had been starved and blockaded for 9 months, and was in an extremely fragile and insecure state.

2. Invading Armenia's Syunik Province is different from invading Artsakh. Artsakh was never recognized as a country, despite being a de facto independent state. Artsakh is such a complex, contentious, and disputed territory that it cannot be compared to the actual invasion of a recognized country. The backlash from the international community would be tremendous and it wouldn't come as a surprise if Azerbaijani oligarchs were to

be sanctioned if Aliyev gave the order for total war.

3. It is expected that Iran will retaliate if Aliyev is emboldened to attack and conquer territory. It would be a huge loss to Iran to lose Armenia as a neighbor, and a complete disrespect and disregard to Iran as a regional power will almost certainly result in a swift response. If Azerbaijan does attack, and Iran does not act, Iran's bluff will be called, and non-friendly countries will seek to take advantage of Iran or weaken Iran even further. Azerbaijan's rhetoric in recent years shows that officials, TV commentators, and the public generally view Iran's northern territory as "historical Azerbaijan." This is a term that confuses many internationally, as Azerbaijan was never on the world map before 1918, while Iran has been a state for millennia. Due to Azerbaijani desires of "liberating" northern Iranian territories, the last thing Iran would want is Azerbaijan as a northern neighbor supplying and arming a separatist organization. Although Iran hasn't fought a conventional war since the Iran-Iraq War (1980-1988), warfare doctrine has changed in recent decades and Iran has used missiles, psyops, and commandos in Syria, Lebanon, Israel/Palestine, Bahrain, Yemen, and Iraq to accomplish goals. As tension is quite high between Israel and Iran due to the terrorist actions of Hamas, if Israel acts in a manner against Iranian interests, Iran

Peskov: Russia intends to find out Armenia PM's words about diversification of security relations

In its relations with Yerevan, Moscow expects to receive information about what Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan meant when he spoke about "the need to diversify relations in the security sector." Dmitry Peskov, Press Secretary of the Russian President, told reporters about this, according to TASS.

"In this case, we are not inclined to accept The Wall Street Journal as a source, so we still need to understand what Mr. Pashinyan talked about. And of course, we expect to receive all the information on this account in the conversation with our Armenian friends. And of course, it is not appropriate for Russia and Armenia to communicate through newspapers, especially The Wall Street Journal. Therefore, we continue the conversation, the dialogue with our Armenian friends, and we will continue to do so; we have a very broad agenda," Peskov noted.

The representative of the Kremlin added that Russia continues its efforts, "attempts to help Baku and Yerevan to reach, nonetheless, the signing of a peace treaty". "This is necessary for the stabilization of the situation in the region and the emergence of a more positive standard of living," concluded the Russian presidential press secretary.

In an interview with The Wall Street Journal, Armenian PM Nikol Pashinyan had said that Azerbaijan's aggressive actions and CSTO's inaction "in fact, led us to a decision that we need to diversify our relations in the security sector."

ICRC supported transferring of 220 remains to Armenia

Since the escalation of hostilities on September 19, the representatives of the International Committee of the Red Cross have supported transferring of 220 remains to Armenia, including victims of the fuel depot explosion that took place near Stepanakert.

"Identifying the victims is now a big challenge. Our forensic experts continue to work to ensure the dignified management of the remains of victims of last month's tragic fuel depot explosion," the International Committee of the Red Cross (ICRC) Armenia Office said in a statement.

could also indirectly act against Israel by punishing Azerbaijan. When two nations have a balanced and near equal chance of causing serious damage, they don't war head-to-head but often fight in proxy wars if it's an option. It would be quite a shock to see an Azerbaijani invasion of Armenia without consequence.

4. Azerbaijan forcing a corridor to open and connect with Nakhichevan could cause Russia to object to it. Due to the fact that there is a serious concern of Iran being pulled into a regional war with Aliyev's hypothetical decision, it would mean that Iran would not be able to ship drones and other supplies to Russia. Not because the road would be closed (Iran uses the Caspian Sea), but because if Iran gets pulled into a regional conflict, it could threaten Russia's stream of drones and arms from Iran for the Ukraine conflict, as Iran would need all war matériel for its own needs.

5. Aliyev is an evil and despicable dictator, but he is smart. He waited decades to develop Azerbaijan's military. Azerbaijan used their natural gas and oil industry to build wealth, all while forming close diplomatic relations with relevant nations. Aliyev waited until there was a drift in Russian-Armenian relations, which sparked in 2018 and continuously got worse since. Aliyev struck when the iron was hot in 2020, and the 2nd Nagorno-Karabakh War aftermath was in Azerbaijan's favor. The recent

assault in September 2023 couldn't have unfolded better for Azerbaijan. Azerbaijan now has complete control over Artsakh, without any Armenians in it. There are no concerns about future insurgencies or rebellion movements. There are no concerns about sanctions or consequences from the international community. There isn't even the problem of how to commit genocide and get away with it without international backlash. Everything lined up in Aliyev's favor. If Aliyev is calling the bluff of the EU, US, and Iran and instead chooses to wage war and invade Armenia, it could be a deadly mistake. Aliyev already has Artsakh. If he wagers a bet and loses, it could potentially risk what he has gained and accomplished so far. A severe enough backlash could be detrimental to the Aliyev family and oligarchs in his circle. Hence Aliyev will wait again to strike at another time in the future.

(Varouj Vartanian is a political scientist with a focus on Eastern European politics and genocide prevention. With bachelor's and master's degrees respectively from the University of Pittsburgh and Harvard University, his academic background is in political science and anthropology, and his articles have been published by the Times of Israel, EVN Report, and Hetq. He is currently a reviewer for the Harvard Public Health Review and a 4th year medical student with an interest in public health.)

ՀԱՅԵՐՈՒ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ ԱՄԱՐԱՍԻ ՄԷՋ ՊՂԾԱԾ ԵՆ ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻ ԹՈՌԱՆ ՏԱՊԱՆԱՔԱՐԸ

Հայերու թշնամիները Ամարասի մէջ պղծած են հայոց առաջին կաթողիկոս Գրիգոր Լուսաւորիչի թոռան տապանաքարը: Այս մասին թելեկրամ-ի մէջ գրած է քաղաքագէտ Էդգար Էլբակեանը:

«Իսկ մարդիկ կը զարմանան, որ պատմութեան դասագրքերը վատ են, ազգային չեն:

Թշնամիի ծրագրերը կ'իրականացուին ինչպէս գետնի վրայ՝ ֆիզիքական կեանքի մէջ, այնպէս ալ սրտերու նկատմամբ՝ հոգեւոր կեանքի մէջ:

Ինչո՞ւ պիտի տե-ֆաքթօ իշխանութիւն մը, որ թշնամիին յանձնած է Մետրոպ Մաշտոցի կողմէ հիմնուած առաջին դպրատանը Ամարասը, ուր ամփոփուած են առաջին կաթողիկոսի թոռան մասունքները, թոյլ տայ հայոց եկեղեցւոյ պատմութիւն առարկայի գոյութիւնը կամ ազգային պատմութեան այլ դրոյւագները:

Չէ՞ որ այդ պարագային հարց կ'առաջանայ՝ «ինչ եղաւ, ո՞ր կորսուեցաւ այս ամէնը»:

Կը յիշէք, ինչպէս պոլշեփկեան շրջանի դասագրքերը կը շրջանցէին վերնախաւերուն դերը պատմութեան մէջ եւ ամէն ինչ կը վերագրէին ժողովրդական զանգուածներուն: Հակառակը ընելու պարագային հարց կ'առաջանար, թէ ինչպէս, ուրկէ եւ ինչ փողերով յառաջացաւ պոլշեփկեան վերնախաւը՝ ոչնչացնելով ամբողջ Ռուսական կայսրութիւնն ու քաղաքակրթութիւնը:

Նոյն կերպով ալ Հայաստանի տե-ֆաքթօ իշխանութիւնները, թշնամիին հետ ձեռք ձեռքի տուած, ամէն կերպ կը բնաջնջեն հայկական պատմութիւնն ու հայկական հետքերը, որ հարց չառաջանայ, թէ ինչպէս եղաւ, որ իրենց իշխանութեան ընդամենը 5 տարուան մէջ թշնամին տիրացաւ ամբողջ Արցախին, ուր 5000 տարի հայեր կ'ապրէին:

Ասիկա պիտի տեսնէ այնքան, մինչեւ Հայաստանի մէջ առաջ գայ ազգային իշխանութիւն...»,- գրած է ան:

ՆՈՐՈԾ ... Շար. - էջ 1 - ԷՆ

Բացի հաւատացեալ ժողովուրդէ ներկայ էին թեմի քահանայ հայրերը, սարկաւազներ եւ հեռաւոր վայրերէ ժամանած պատասխանատու վարչականներ. ինչպէս նաեւ՝ Ամերիկայի Եպիսկոպոսական եկեղեցւոյ ներկայացուցիչ Փիթըր Եպս. Իթըն, Ֆլորիտայի հարաւ-արեւելեան թեմի առաջնորդը եւ Հայր Ղազար վրդ. Պետրոսեան, հայ կաթողիկէ հովիւր Պելմոնթի Ս. Իսաչ եկեղեցւոյ: Ներկայ էին Ռաշինկոնի մօտ առաջնորդական նուիրակ Վիգէն Արք. Այբազեան եւ Կիլիկեան Աթոռի բարձրաստիճան միաբան Անուշաւան Արք. Դանիէլեան: Առաջնորդարանի երգչախումբը ղեկավարութեամբ մայեսթրօ Խորէն Մեխանեճեանի հրամցուց որակաւոր երգեցողութեամբ Ս. Պատարագը:

Նորո՞ծ եպիսկոպոսին կնքահայրութիւնը կատարեց Հ.Բ.Ը.Միութեան նախագահ Պրն. Պերճ Սեդրակեան:

Իր քարոզին մէջ Սրբազան Հայրը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց Տիրոջ, որ ընծայած է իրեն այս սրբազան պարտականութիւնը: Շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ հաւատացեալ ամերիկահայ ժողովուրդին եւ բոլոր անոնց որոնք աշխատակցեցան ու դեռ պիտի աշխատին եկեղեցւոյ պայծառութեան համար:

Պատարագէն անմիջապէս ետք, ներկաները հրաւիրուեցան Առաջնորդարանի համալիրին «Հայկ եւ Ալիս Գավուրճեան» հանդիսասրահը միանալու ճոխ հիւրասիրութեան, զորս հրաւիրած էին Տէր եւ Տիկին Պերճ եւ Վերա Սեդրակեաններ ի պատիւ Սրբազան Հոր: Սրտի խօսքով հանդէս եկաւ Պրն. Սեդրակեան յիշելով իր առաջին ծանօթութիւնը Մետրոպ Սրբազանին հետ որ կայացած էր Սեւանի ճեմարանէն ներս եւ մեծապէս տպաւորուած առաջին օրէն իսկ: Գարեգին Բ. Վեհափառ Հայրը մնայուն ուշադրութեան առարկան դարձուցած էր եւ վստահած էր Գեորգեան ճեմարանի տեսչութիւնը:

Այս հաւաքը առիթ եղաւ վերանորոգելու հին բարեկամութիւններ, նախկին գործակիցներու, եկեղեցւոյ բարերարներու, մտաւորական ընկերներու հետ: Վստահաբար Առաջնորդ Սրբազան Հայրը գորգուրանք պիտի տածէ Առաջնորդարանի շուրջ հաւաքուած մեր ազգայիններուն հանդէպ:

Ան պիտի շարունակէ սրբազան ասանդը զինք նախորդող Ղեւոնդ Դուրեան, Գարեգին Յովսէփեանց, Տիրան Ներսիսեան, Թորգոմ Մանուկեան, Խաժակ Պարսամեան սրբազան հայրերուն, ի փառս մեր եկեղեցւոյ ու մեր առաջնորդարանին:

ՉԵԽԻՈՅ ԾԵՐԱԿՈՅՏԸ Լ. ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻՆ ՀԱՆԴԵՊ ԲՈՒՈՐ ՏԵՍԱԿԻ ԲՈՆՈՒԹԻՆՆԵՐԸ ՂԱՏԱՊԱՐՏՈՂ ԲԱՆԱՁԵՒ ԸՆԴՈՒՆԱԾ Է

Չեխիոյ Ծերակոյտը Հոկտեմբեր 18-ին բանաձեւ ընդունած է Լեռնային Ղարաբաղի մէջ հայերու մարդասիրական կարիքներուն եւ իրավիճակին վերաբերեալ, որ կը դատապարտէ Լեռնային Ղարաբաղի բնակչութեան հանդէպ բռնութեան բոլոր ձեւերը եւ կոչ կ'ընէ հակամարտութեան բոլոր կողմերուն յարգելու միջազգային մարդասիրական իրաւունքի հիմնական չափանիշները: Այս մասին կը յայտնեն Չեխիոյ մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութենէն:

Բանաձեւը կոչ կ'ընէ Ատրպէյճանին թոյլ տալու միջազգային դիտորդներուն մուտքը Լեռնային Ղարաբաղ՝ տեղի բնակչութեան հանդէպ վերաբերմունքը վերահսկելու համար, կոչ կ'ընէ բոլոր ներգրաւուած կողմերուն զերծ մնալու Լեռնային Ղարաբաղի տարածքին մէջ գտնուող մշակութային եւ պատմական յուշարձանները վնասելու եւ պահպանելու համաշխարհային մշակութային ժառանգութիւնը:

Ծերակուտականները կ'ընդգծեն տարածաշրջանի տուժած մարդոց մարդասիրական օգնութեան եւ աջակցութեան տրամադրման կարեւորութիւնը, կոչ կ'ընեն Չեխիոյ կառավարութեան իր հնարաւորութիւններու սահմաններուն մէջ պատրաստ ըլլալու օգնութիւն ցուցաբերելու, յատկապէս առաւել խոցելի խումբերուն, ինչպէս՝ երեխայ ունեցող մայրերը եւ առանց ուղեկցութեան երեխաները:

ԱՐԺԱՆԹԻՆԸ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՆ ՈՒՂԱՐԿԱԾ Է ԱՐՑԱՆԵՆ ԲՈՆԻ ՏԵՂԱՅԱՆՈՒԱԾ ՀԱՅՈՐԴԻՆԵՐՈՒՆ

Ատրպէյճանի կողմէ ցեղական զտման ենթարկուելու հետեւանքով Լեռնային Ղարաբաղէն բռնի տեղահանուած եւ Հայաստանի մէջ ապաստանած բնակչութեան համար նախատեսուած մարդասիրական օգնութեամբ օդանաւը Արժանթինէն ժամանած է Երեւան: Այս մասին կը հաղորդէ Armenpress.am-ը:

Թռիչքը կազմակերպած են Արժանթինի արտաքին յարաբերութիւններու, միջազգային առեւտուրի եւ պաշտամունքի նախարարութիւնը եւ «Սպիտակ սաղաւարտներ» գործակալութիւնը՝ համագործակցութեամբ Էնրիքէ Բինիէլ-րոյի «Սոլիտարի» հիմնադրամի:

Շուրջ 11 թոն մարդասիրական օգնութիւնը կը ներառէ տաք հագուստ, կօշիկ, մանկական անհրաժեշտ պարագաներ, սրբիչներ, ելեկտրական տաքցնող սարքաւորումներ եւ այլ իրեր:

ԱՅՅԵԼԵՅԷՔ՝
www.abakanews.org

ԱՊԱԳԱՅ ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Օրհնութեամբ՝ գանատահայոց առաջնորդ-
գերշ. Տ. Աբգար եպիս. Յովակիմեանի

Հովանաւորութեամբ՝
Գանատայի մօտ ՀՀ-ի լիազօր
եւ արտակարգ դեսպան
տիկ. Անահիտ Յարութիւնեանի

Գեղարուեստական ղեկավար՝
Սամուէլ Քեօշկերեան

Մասնակցութեամբ՝
Quatuor Rhapsodie *քառեակի*
Nayiri Piloyan: Alto
Amélie Lamontagne: violon
Ana Drobac: violon
Caroline Richard: Violoncelle

եւ Սօփրանօ Սաշա Ճիհանեանի

Հաբաթ, 4 Նոյեմբեր 2023
երկ. ժամը 8:00-ին

Թեքեան Մշակ. Միութեան Յ. եւ Ս. Արզումանեան սրահին մէջ

Հանդիսաւոր Նշում

«ԱՊԱԳԱՅ» ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ 48-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

Երաժշտական աննախադէպ երեկոյ նուիրուած՝
հանճարեղ երգահան - խմբավար

Արամ Խաչատուրեան-ի

ծննդեան 120 ամեակին

Մուտքի նուէր: \$50

825 Rue Manoogian, St-Laurent, H4N 1Z5
(514) 747-6680